

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

12 ביולי 2011

400

י' בתמוז התשע"א

עמוד

הצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון מס' 12) (פיצוי לקטין שניזוק מעבירה).
התשע"א-2011 218

הצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון מס' 12) (פיצוי לקטין שניזוק מעבירה), התשע"א-2011

1. הוספת סעיף 3א
- בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 3 יבוא:
- א) חייב בית המשפט נאשם בתשלום פיצוי לניזוק מעבירה שביום מתן גזר הדין היה קטין, והחייב לא שילם את הפיצוי, כולו או חלקו, במועדו, ישלם המרכז לניזוק את יתרת סכום הפיצוי שנפסק, עד לתקרה של 10,000 שקלים חדשים, בניכוי הסכום ששילם החייב, במועד ובתנאים שקבע שר המשפטים בתקנות.
- ב) שילם המרכז פיצוי לניזוק לפי סעיף קטן (א), ייזקף כל סכום שישולם לחשבון החוב, עד לגובה התשלום ששילם המרכז כאמור. לטובת אוצר המדינה.
2. תיקון חוק העונשין
- בחוק העונשין, התשל"ז-1977, בסעיף 77, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- ד) הורה בית משפט כי פיצוי שהנאשם חויב בו לפי סעיף זה ישולם לשיעוריו, והנאשם לא שילם את אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת החוב לפירעון מיידי.
- ה) על תשלום פיצוי לקטין שניזוק מעבירה יחולו גם הוראות סעיף 3א לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.
3. תחולה
- הוראות סעיף 3א לחוק העיקרי וסעיף 77(ה) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כנוסחן בחוק זה, יחולו על פיצוי שנקבע בגזר דין שניתן ביום תחילתו של חוק זה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי אם בית המשפט גזר כי פיצוי לניזוק מעבירה ישולם בכמה תשלומים והנאשם לא שילם אחד מהם, תעמוד יתרת החוב לפירעון מיידי. כך יתגבש החוב כבר לאחר אי-עמידה בתשלום הראשון, בשונה מהדין כיום, שלפיו המרכז רשאי להתחיל לגבות חוב רק לאחר שהחייב לא שילם את כל התשלומים שהיה עליו לשלם. התיקון המוצע יחול הן לעניין בגירים והן לעניין קטינים; לעניין קטינים, המרכז יוכל לשלם להם את התשלום כמוצע לעיל כבר לאחר אי-עמידה של החייב בתשלום הראשון (סעיף 2).

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בסוגיית מועד התשלום לקטין כאמור: לפי הנוסח המוצע, ניווק יהיה זכאי לתשלום מהמרכז רק לאחר המועד שבו החייב היה אמור לשלם את הפיצוי, ולכן אם בית המשפט גזר על נאשם לשלם את הפיצוי רק לאחר זמן קצוב או קבע תשלום לשיעוריו, הניזוק יהיה זכאי לתשלום מהמרכז רק בחלוף אותו זמן. הוועדה תשקול לאפשר תשלום מיידי גם במקרים מעין אלה. כמו כן תדון הוועדה במנגנון התשלום ובמועדים לתשלום שעל המרכז לעמוד בהם.

לפי סעיף 77 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בית המשפט מוסמך לחייב עבריין לפצות את מי שניזוק מהעבירה בשל הנוק שגרם לו בסכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים. הוראות דומות קבועות בסעיף 26 לחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, ובסעיף 11 לפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. פיצוי זה יש בו כדי לסייע לנפגע בעקבות הפגיעה בו.

ואולם, לא אחת מי שהוטל עליו לשלם פיצוי לניזוק מהעבירה אינו עומד בתשלום חובו, והנפגע נותר ללא פיצוי. הצעת חוק זו נועדה להסדיר חלקית מצב זה, בנוגע לניזוקים קטינים, ולקבוע כי המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (להלן – המרכז) ישלם להם תשלום על חשבון הפיצוי שלא שולם.

מוצע לקבוע כי אם נאשם לא שילם את הפיצוי שבית המשפט גזר עליו לטובת מי שהיה קטין בעת מתן גזר הדין, ישלם המרכז לניזוק את יתרת הפיצוי שנפסק, עד לסכום של 10,000 שקלים חדשים. כל סכום שישולם על חשבון החוב בהמשך, עד לגובה התשלום ששילם המרכז לניזוק, ייזקף לטובת אוצר המדינה (סעיף 1).

חברי הכנסת: אורלי לוי אבקסיס, דוד רותם, אנטסטיה מיכאלי, דני דנון, אלכס מילר

¹ הצעת חוק מס' 983/18/פ: הועברה לוועדה ביום י"ט בחשוון התשע"א (27 באוקטובר 2010).

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170; התשע"א, עמ' 726.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשע"א, עמ' 950.

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.